

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIS PATENTŲ BIURAS

2008 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2009-02-05 Nr. 4R-3
Vilnius

TURINYS

I.	INSTITUCIJOS VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA.....	2
II.	INSTITUCIJOS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA.....	5
III.	INSTITUCIJOS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI.....	6
IV.	ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO INSTITUCIJOS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS.....	15
	1 PRIEDAS (vertinimo kriterijų 2008 m. suvestinė).....	16
	2 PRIEDAS (2008 m. vykdytoms programoms patvirtintų ir panaudotų asignavimų suvestinė).....	22

I. INSTITUCIJOS VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA

Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras (toliau – VPB), veikiantis pagal Teisingumo ministro 2006 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 1R-100 patvirtintus nuostatus, 2008 metais vykdė savo misiją - įteisinti išimtinės teises į pramoninės nuosavybės objektus ir užtikrinti visuomenės pramoninės nuosavybės apsaugos poreikius. Institucijos strateginis tikslas yra užtikrinti pramoninės nuosavybės apsaugos Lietuvos Respublikoje lygį, atitinkantį Europos Sąjungos ir tarptautinius reikalavimus.

2008 metais Valstybinis patentų biuras vykdydamas savo funkcijas daug dėmesio skyrė šioms prioritetinėms veiklos sritims:

- nacionalinės pramoninės nuosavybės apsaugos sistemos tobulinimui;
- efektyviai pramoninės nuosavybės informacijos sklaidai ir visuomenės švietimui;
- elektroninės valdžios koncepcijos įgyvendinimui.

2008 metais VPB vykdydamas strateginio veiklos plano priemones siekė gerinti pramoninės nuosavybės apsaugos sistemos veikimą.

2008 m. buvo vykdomos dvi programos, kurioms skirta 5091 tūkst. Lt. Įgyvendinant VPB „Nacionalinės nuosavybės teisinė apsauga Lietuvoje“ programos tikslą – „Pramoninės nuosavybės objektų teisinė apsauga ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos ir visuomenės švietimo plano įvykdymas“ - buvo vykdomi jos uždaviniai ir priemonės, kurie padeda įgyvendinti Vyriausybės patvirtintą Lisabonos strategijos įgyvendinimo programą, skatinant šalies konkurencingumo didėjimą, užtikrinant pramoninės nuosavybės informacijos panaudojimą, kuriant konkurencingus produktus ir teikiant juos į rinką.

Vykdamas VPB strateginio veiklos plano priemones, buvo siekiama programos tikslų įgyvendinimo, planuotų uždavinių vykdymo, kad būtų pasiektas numatytas rezultatas.

Pagrindinė VPB veikla susijusi su pramoninės nuosavybės objektų registravimo procedūromis.

Vykdamas VPB strateginio veiklos plano priemones 2008 metais augo paduotų paraiškų skaičius: patento - 28 proc., prekių ženklų – 6 proc., dizaino – 63 proc. 20 proc. išaugo prekių ženklų ir dizaino paraiškų pagal daugiašales tarptautines sutartis ir Europos Sąjungos teisės aktus, o išplėstų Lietuvos Respublikoje Europos patentų paraiškų skaičius sumažėjo 60 proc. Tuo tarpu įregistruotų pramoninės nuosavybės objektų, tokių kaip prekių ženklų skaičius (11 proc.) ir įsigaliojusių tarptautinių prekių ženklų skaičius (5 proc.) sumažėjo, palyginus su 2007 metais, o kitų objektų didėjo: išduotų Lietuvos Respublikos patentų skaičius (9 proc.), išplėstų Lietuvos Respublikoje Europos patentų skaičius (47 proc.). Taip pat didėjo dizaino registracijų skaičius – 43 proc. Europos patentų, įsigaliojusių Lietuvos Respublikoje pagal Europos patentų konvenciją, skaičius 2008 metais padidėjo daugiau negu 4 kartus. Išnagrinėtų apeliacijų ir protestų skaičius sumažėjo, atitinkamai 11 ir 10 procentų.

VPB 2008 metais tvarkė Lietuvos Respublikos patentų registrą, Lietuvos Respublikos topografijų registrą, Lietuvos Respublikos dizaino registrą, Lietuvos Respublikos prekių ženklų registrą, saugojo šių registrų duomenis, išduodavo iš jų išrašus, skelbė ir teikė šių registrų duomenis. Taip pat buvo tvarkomas patentinių patikėtinių registras. Pateikti keturi prašymai leisti laikyti patentinio patikėtinio egzaminą. Patentinių patikėtinių egzaminą išlaikė ir į Lietuvos Respublikos patentinių patikėtinių registrą įrašyti trys patentiniai patikėtiniai. Vienas asmuo šio egzamino neišlaikė.

Sėkmingai buvo vykdomi tarptautiniai įsipareigojimai pagal Europos Sąjungos ir tarptautinių sutarčių nuostatus. Lietuvos Respublika nuo 1992 metų yra Pasaulinės intelektinės nuosavybės

organizacijos (WIPO) narė, o nuo 2004 m. gruodžio 1 d. Lietuvoje galioja Europos patentai, išduodami pagal Europos patentų konvenciją. Lietuva naudojami tarptautine prekių ženklų registravimo sistema pagal WIPO Madrido sutarties dėl tarptautinės prekių ženklų registracijos protokolą ir Patentinės kooperacijos sutartimi (PCT), pagal kurias pareiškėjai turi galimybę įgyti prekių ženklų ir patentų teisinę apsaugą Lietuvos Respublikoje, kuri įgyvendinama remiantis nacionalinėmis teisės normomis. 2008 m. rugsėjo 26 d. Lietuvai įsigaliojo Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos aktas (toliau – Ženevos aktas). Šis susitarimas sukuria vieningą tarptautinės pramoninio dizaino registracijos mechanizmą – Hagos sistemą. Lietuvai prisijungus prie Ženevos akto, Lietuvos pareiškėjai, norintys įgyti dizaino apsaugą bet kurioje ar keliose prie Ženevos akto prisijungusiose valstybėse, gali paduoti vieną paraišką VPB arba WIPO Tarptautiniam biurui viena kalba, sumokant mokesčius viena valiuta.

Tarptautinė, regioninė ir nacionalinė pramoninė nuosavybės objektų apsaugos sistema suteikia Lietuvos ir užsienio pareiškėjams visapusiškas galimybes ginti savo intelektinės veiklos produktus naudojantis veikiančiomis teisinės apsaugos priemonėmis.

2008 metais VPB vykdė centrinės pramoninės nuosavybės tarnybos funkcijas pagal Europos Sąjungos teisės aktų dėl Bendrijos ženklų ir dizaino nuostatas bei Europos patentų konvenciją. VPB taip pat yra atsakingas už Lietuvos Respublikos atstovavimą Vidaus rinkos derinimo tarnybos (OHIM) (prekių ženklai ir dizainai) valdymo organuose – Administracinėje taryboje ir Biudžeto komitete (dalyvauta 7 OHIM valdymo organų susitikimuose).

Ypač svarbi misija tenka Lietuvos Respublikos teisės saugos atašė pramoninės nuosavybės teisės klausimais Lietuvos nuolatinėje atstovybėje Europos Sąjungoje, kuris 2008 metais atstovavo Lietuvos interesams 33 – uose Europos Sąjungos institucijų, darbo grupių, komitetų bei valdymo organų, įskaitant ir Teisingumo ministerijos kompetencijoje esančius, posėdžiuose. Kiti VPB atstovai taip pat intensyviai dalyvavo Europos Sąjungos darbo grupių ir komitetų susitikimuose, rengė ir pristatinėjo oficialias Lietuvos pozicijas Briuselyje nagrinėjama pramoninės nuosavybės klausimais, iš kurių paminėtinos - dėl tarptautinės Europos ir Bendrijos patentų teisės sutarties ir Bendrijos patento reglamento projektų, dėl Vidaus rinkos derinimo tarnybos biudžeto subalansavimo ir efektyvesnio Bendrijos bei nacionalinių prekių ženklų sistemų bendradarbiavimo.

VPB vykdydamas centrinės pramoninės nuosavybės tarnybos funkciją pagal Europos patentų konvenciją (EPK), reglamentus dėl Bendrijos prekių ženklo ir dizaino, ir gaunančios tarnybos funkciją pagal Patentinės kooperacijos sutartį (PCT), bei Madrido protokolą, pagal Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos aktą, VPB priima paraiškas Paraiškų priėmimo ir dokumentų valdymo skyriuje ir persiunčia į Europos patentų tarnybą (EPT), ES Vidaus rinkos derinimo tarnybą (OHIM) ir Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) Tarptautinį biurą.

Nuo 1997 m. Valstybiniame patentų biure (VPB) pradėtas įgyvendinti „vieno langelio“ principas.

Paraiškų priėmimo ir dokumentų valdymo skyrius vykdo „vieno langelio“ asmenų aptarnavimo padalinio funkcijas, priimdamas paraiškas, asmenų prašymus, skundus, įteikdamas ar išsiųsdamas asmenims atsakymus, pažymas, pramoninės nuosavybės dokumentus, teikdamas informaciją pramoninės nuosavybės objektų registravimo procedūrų klausimais tiesiogiai, telefonu, VPB tinklalapyje skyrelyje „Klausimai – atsakymai“ ir elektroniniu paštu.

VPB tinklalapio skyriuje „Klausimai-atsakymai“ atsakyta į 299, elektroniniu paštu – 208, informaciniu telefonu – apie 4 800 asmenų paklausimus. „Vieno langelio“ asmenų aptarnavimo padalinyje apsilankė apie 3 600 interesantų.

VPB vykdamas viešąsias paslaugas, tinklalapyje suinteresuotiems asmenims yra suteikta galimybė ieškoti informacijos apie pramoninės nuosavybės objektų apsaugos įteisinimą, sukurta informacijos apie išradimus, prekių ženklus ir dizainą paieškos sistema, kuri leidžia pareiškėjui ar kitam suinteresuotam asmeniui ieškoti reikiamos informacijos pramoninės nuosavybės objektų

duomenų bazėse, gauti informaciją apie įregistruotus pramoninės nuosavybės objektus, bei tinklalapio skyrelyje „Prašymų formos“ užpildyti paraiškų formas.

2008 m. buvo gautos 3 987 nacionalinės paraiškos (patentinės, papildomos apsaugos liudijimų, prekių ženklų, dizaino), 10 paraiškų pagal Patentinės kooperacijos sutartį (PCT), kai VPB yra gaunančioji tarnyba, 1 paraiška pagal Europos patentų konvenciją (EPK), kai VPB yra gaunančioji tarnyba, 1 tarptautinė dizaino paraiška (TD), paduodama per VPB, 6 Bendrijos prekių ženklo paraiškos (CTM), paduodamos per VPB, 3684 tarptautinės prekių ženklų registracijos (pagal Madrido sutarties dėl tarptautinės ženklų registracijos protokolą), kuriose nurodyta Lietuvos Respublika, 1 tarptautinė dizaino registracija (pagal Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos akta), kurioje nurodyta Lietuvos Respublika.

2008 m. įteikta ar išsiųsta virš 28 tūkst. atsakymų, pažymų, pramoninės nuosavybės dokumentų, raštų .

2008 metais buvo išleista 12 oficialių biuletenių, kurie taip pat leidžiami Adobe® PDF formatu ir buvo paskelbti 75 patentų aprašymai elektroninėje versijoje.

Pažymėtina, kad 2008 metų lapkričio 24 d. Valstybiniame patentų biure Lietuvos dizaineris iš Šiaulių padavė pirmąją tarptautinę paraišką pramoniniam dizainui registruoti iš karto keliose pasaulio šalyse. Tokia galimybė Lietuvos dizaino kūrėjams ir naudotojams atsirado nuo 2008 m. rugsėjo 26 d. Lietuvai prisijungus prie Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos akto.

2008 metais Lietuvos Respublika minėjo Lietuvos patentų įstatymo 80 – metų. 1928 m. gegužės 14 d. Lietuvoje buvo priimtas Išradimų ir patobulinimų apsaugos įstatymas, kuris galiojo iki 1940 m. Pagal pirmąjį Lietuvos patentų įstatymą, įvardytą kaip „Išradimų ir patobulinimų apsaugojimo įstatymas“, buvo pradėti išduoti Lietuvoje patentai, o Pramonės įstatų atitinkami punktai panaikinami, pagal kuriuos dar nuo 1923 m. buvo išduodami tik laikini apsaugos liudijimai. Ta proga balandžio 24 d. Lietuvos technikos bibliotekos galerijoje buvo atidaryta paroda „Lietuvos patentų įstatymui – 80 metų“. Paroda buvo skirta Pasaulinei intelektinės nuosavybės dienai pažymėti, kurią organizavo Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras ir Lietuvos technikos biblioteka. Renginyje buvo pristatoma Lietuvos išradybės ir pramoninės nuosavybės apsaugos sistemos istorinė raida, prieškarinės Lietuvos patentų aprašymai, įstatymai, šių laikų patentiniai dokumentai, leidiniai, straipsniai, išradimai, keitę ir formavę inovacijų pasaulį, taip pat pateikti išradimų pavyzdžiai.

Siekiant atkreipti visuomenės dėmesį į intelektinės nuosavybės reikšmę ir sudaryti sąlygas meno kūrėjams, mokslininkams, kitiems visuomenės atstovams ir užsienio svečiams iškilmingoje aplinkoje paminėti Pasaulinę intelektinės nuosavybės dieną, kaip ir kasmet buvo organizuojamas Pasaulinės intelektinės nuosavybės dienos minėjimas ir įteikiami Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) apdovanojimai šalies inovatoriškiausiai įmonei, pripažintam išradėjui, kūrinių autoriui ir atlikėjui.

Balandžio 25 d. Vilniaus Gedimino technikos universitete vyko konferencija skirta Pasaulinei intelektinės nuosavybės dienai ir Lietuvos patentų įstatymo 80 - mečiui paminėti. Konferenciją organizavo Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras kartu su Vilniaus Gedimino technikos universitetu. Konferencijos metu buvo įteiktas Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) apdovanojimas geriausiai naudojusiai pramoninę nuosavybę 2007 m. organizacijai - UAB „Lietuviškas midus“.

2008 m. gegužės mėn. VPB ir Europos patentų tarnybos (EPT) atstovai dalyvavo parodoje „Balttechnika“ (Litexpo), kurioje buvo pristatytas VPB ir EPT stendas ir dalinami pramoninės nuosavybės apsaugos informaciniai leidiniai.

2008 metais Valstybinis patentų biuras kartu su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija organizavo teisėjų mokymus Vilniuje ir Molėtuose. Šių seminarų tikslas – suteikti teisėjams žinių apie intelektinę nuosavybę, taip pat sudaryti galimybę labiau patyrusiems teisėjams pasidalinti savo

patirtimi ir žiniomis. Pranešėjai buvo Europos valstybių nacionalinių teismų teisėjai, besispecializuojantys patentų ginčų srityje, taip pat praktikuojantys teisininkai bei akademikai.

2008 metais VPB pasirašė bendradarbiavimo memorandumus su Klaipėdos, Šiaulių, Kauno technologijų ir Vilniaus Gedimino technikos universitetais. Taip pat pasirašyti memorandumai su Gruzijos ir Armėnijos patentų tarnybomis dėl bendradarbiavimo.

2008 metais VPB planavo pasirašyti bendradarbiavimo sutartį su Europos patentų tarnyba (EPT) - Nacionalinį veiksmų planą (National action plan (NAP)). Šio plano vykdymas remiasi daliniu šalių finansavimu, kai numatytos išlaidas dengiamos santykiu: VPB – 25 proc., EPT – 75 proc.

Šis planas apima projektus, kuriais VPB įgyvendina visuomenės švietimą ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidą. NAP taip pat numato projektus, kurių pagrindu VPB darbuotojai gali dalyvauti EPT organizuojamuose mokymuose ir tuo kelti savo kvalifikaciją. VPB darbuotojų mokomųjų vizitų į EPT projektas jau buvo pradėtas įgyvendinti 2008 metais, nepaisant to, kad iki 2008 metų pabaigos planas taip ir nebuvo pasirašytas. Pasirašymo procedūros užtruko dėl užsitęsusio plano detalių derinimo. Todėl VPB 2009 metais planuoja pradėti bendradarbiavimą su EPT šio plano pagrindu.

II. INSTITUCIJOS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA

Ekonominiai veiksniai daro įtaką VPB veiklai. Skatinant inovacijas, augant ekonomikai, augo ir pramoninės nuosavybės objektų apsaugos poreikis.

Ekonominis valstybės konkurencingumas iš esmės priklauso nuo naujausių technologijų teisinės apsaugos, jų panaudojimo ir perdavimo sąlygų, nuo valstybės politikos inovacijų skatinimo srityje. Priklausomai nuo valstybės technologinio išvystymo lygio Europos ir pasaulio svarbiausiose rinkose nacionalinės patentų tarnybos užima savo vietą saugant pramoninės nuosavybės objektus juos registruodamos, išduodamos teisinę apsaugą suteikiančius dokumentus, skleisdamos pramoninės nuosavybės informaciją, vykdydamos visuomenės švietimo programas. Atsižvelgiant į tai nacionalinės pramoninės nuosavybės tarnybos – Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro veiklą nulemia ekonominiai išorės veiksniai.

Politinių išorės veiksnių poveikis sietinas su tuo, kaip VPB atstovauja Lietuvos Respublikos Seimo bei Vyriausybės pozicijas svarstant Europos Sąjungos teisės aktus ir tarptautinius teisės aktus Europos Sąjungos ir tarptautinėse organizacijose. Siekdamas efektyvesnio Lietuvos interesų atstovavimo Europos Sąjungos institucijose, Valstybinis patentų biuras išlaiko teisėsaugos atašė pramoninės nuosavybės klausimais Lietuvos nuolatinėje atstovybėje Europos Sąjungoje.

Socialiniai išorės veiksniai, tokie kaip per mažas darbo užmokestis, migracija, senėjimo procesas lemia šalies ūkio raidą, verslo plėtrą, užsienio investicijų atėjimą ir intelektinės (pramoninės) nuosavybės apsaugos poreikius. Jie tiesiogiai veikia VPB veiklą.

Technologiniai veiksniai pramoninės nuosavybės apsaugos sričiai darė poveikį per paraiškų apdorojimo, duomenų bazių kompiuterizavimo, perdavimo ir paieškos sistemas. Tapo būtini glaudūs ryšiai su tarptautinėmis pramoninės nuosavybės apsaugos organizacijų administruojamomis duomenų bazėmis ir Europos Sąjungos Vidaus rinkos derinimo tarnyboje tvarkomais pramoninės nuosavybės objektų registrais.

2008 metais buvo atnaujinta VPB svetainė. Svetainėje sudarytos sąlygos pramoninės nuosavybės sistemos dalyviams ir suinteresuotiems asmenims nesudėtingai, operatyviai prieiti prie viešai skelbiamų VPB tvarkomų 4-ių valstybės registrų duomenų bazių, surasti pagrindinę informaciją apie VPB teisės aktus ir kitą informaciją, siekiant įgyti išimtinės teises į pramoninės nuosavybės saugomus objektus. Taip svetainėje sudarytos sąlygos tiesiogiai prieiti prie tarptautinių

pramoninės nuosavybės apsaugos organizacijų administruojamų duomenų bazių, EPT ir Europos Sąjungos Vidaus rinkos derinimo tarnyboje (OHIM) tvarkomų pramoninės nuosavybės objektų registru. VPB buvo diegiamos ir palaikomos automatizuotos registru administravimo, dokumentų valdymo, ryšių kompiuterinės sistemos, esančių kompiuterinių sistemų modernizavimas, pritaikymas darbui su naujais duomenų formatais, diegiamos saugaus darbo su elektronine informacija priemonės. Vykdamas Vyriausybės pirmąsias priemones, sudarytos galimybės elektroniniu būdu susipažinti su VPB tvarkomų registru duomenimis, atlikti paiešką prieš paduodant paraišką dėl pramoninės nuosavybės objekto registravimo. VPB 2008 metais pradėjo technologinės įrangos tobulinimo darbus susijusius su viešųjų paslaugų perkėlimu į elektroninę erdvę.

Sudėtingą ir specifinę VPB veiklą ypač nulemia vidaus veiksniai. Sėkmingam nacionalinės pramoninės nuosavybės apsaugos sistemos funkcionavimui labai didelę reikšmę turi VPB darbuotojų, teisėjų, ekonominės policijos, muitinės pareigūnų ir kai kurių kitų institucijų specialistų, susijusių su šia veikla, administraciniai gebėjimai, šiuolaikinė teisinė ir materialinė-techninė bazė, patikima ryšių sistema bei veikla, susijusi su informacinių duomenų bazių formavimu ir naudojimu kompiuterinėse laikmenose, automatizuotų registru administravimo sistemų modernizavimu, įdiegimu ir palaikymu, oficialaus biuletenio leidimu ir kitų neperiodinių informacinių leidinių leidyba. VPB bei kitose su pramoninės nuosavybės apsauga susijusiose institucijose turėtų dirbti aukštos kvalifikacijos darbuotojai. Šie veiksniai lemia atitinkamų finansinių išteklių poreikį.

2008 metais VPB priėmė 10 naujų darbuotojų į laisvas pareigybes. Jų amžiaus vidurkis – apie 34 m. Nauji darbuotojai yra jauni, jiems trūksta profesinių įgūdžių ir patirties intelektinės nuosavybės apsaugos srityje. Patyrę VPB darbuotojai, dalindamiesi savo patirtimi, padeda užtikrinti atitinkamos kvalifikacijos specialistų ugdymą, tuo užtikrinant jų pakeičiamumą ateityje.

Metų pabaigoje, valstybėje pasireiškus finansinės krizės padariniams valstybės tarnyba tapo labiau patrauklia sritimi negu darbas privačiame sektoriuje socialinių garantijų prasme. Tai pasireiškė didelių konkursų dalyvių skaičiumi į valstybės tarnautojų pareigybes VPB.

2008 metais VPB pradėjo pasiruošimą Viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės reformos įgyvendinimui. Pasiruošimas apima atsakingų asmenų mokymą ir VPB apskaitos informacinės sistemos parengimą pritaikymui prie viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimų.

VPB 2008 metais buvo patvirtinta nauja VPB Finansų kontrolės taisyklių redakcija. Taisyklės nustato minimalius ir pagrindinius VPB finansų kontrolės organizavimo reikalavimus bei VPB valstybės tarnautojų ir darbuotojų, atliekančių finansų kontrolę, pareigas ir atsakomybę. Šios taisyklės tai VPB vidaus kontrolės sistemos dalis, kurios dėka siekiama užtikrinti VPB ūkinės veiklos teisėtumą ir patikimo finansų valdymo principų – ekonomiškumo, efektyvumo, rezultatyvumo bei skaidrumo – laikymąsi. 2008 metais įsigaliojus nauji Viešųjų pirkimų įstatymo redakcijai buvo pakeistos ir VPB direktoriaus patvirtintos VPB supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės.

III. INSTITUCIJOS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

Strateginių tikslų įgyvendinimas

Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro strateginis tikslas yra „Užtikrinti pramoninės nuosavybės apsaugos Lietuvos Respublikoje lygį, atitinkantį Europos Sąjungos ir tarptautinius reikalavimus“. Strateginis tikslas 2008 m. buvo vykdomas suteikiant teisinę apsaugą pramoninės nuosavybės objektams, nagrinėjant ikiteisminius ginčus dėl pramoninės nuosavybės objektų, vykdamas visuomenės švietimo priemonių planą ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos priemonių planą, skelbiant Lietuvos Respublikos pramoninės nuosavybės informacijos duomenis 7-

iose tarptautinėse bazėse, tvarkant keturis nacionalinės pramoninės nuosavybės apsaugos sistemos valstybės registrus. atstovaujant Lietuvos Respublikai tarptautinėse organizacijose ir Europos Sąjungos institucijose.

VPB strateginio tikslo pasiekimo vertinimo kriterijus - efekto kriterijus – „Išimtinių teisių į pramoninės nuosavybės objektus registravimo, ikiteisminių ginčų nagrinėjimo sistemos tobulinimas“ 2008 metais siekia 88 proc. Šis efekto kriterijus išreiškiamas tam tikrų produkto kriterijų įvykdymo rezultatu išreikštu daugiausiai 100 proc. Tai produkto kriterijai, kurie nustato kokybinius veiklos rodiklius, tokie kaip: „Pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos plano įgyvendintų priemonių skaičius“, „VPB visuomenės švietimo priemonių plano įgyvendintų priemonių skaičius“, „LTB visuomenės informavimo programos įvykdytų priemonių skaičius“, „Tarptautinių bazių, kuriose skelbiami Lietuvos Respublikos pramoninės nuosavybės informacijos duomenys, skaičius“, „Įdiegtų kompiuterių sistemų skaičius“, „Modernizuotų ir palaikomų kompiuterių sistemų skaičius“, „Maksimalus VPB darbuotojų skaičius“, „Darbuotojų, dalyvavusių mokymuose, skaičius“, „Perkeltų ir įgyvendintų Europos Sąjungos teisės aktų skaičius“, „Renginių, kuriuose atstovaujama tarptautinėse organizacijose ir Europos Sąjungos institucijose, skaičius“, „Dalyvavimų WIPO, OHIM ir EPO valdymo institucijų ir nuolatinųjų komitetų darbe skaičius“. Šių kriterijų įvykdymo rezultatas ir yra efekto kriterijaus rezultatas.

Kitas strateginio tikslo efekto kriterijus yra „Efektyvios pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos ir visuomenės švietimo pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais sistemos kūrimas, įvertinant visuomenės, žinančios apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes, dalies augimą proc.“. Šio efekto kriterijaus rezultatas fiksuojamas kiekvienų metų I ketv. atliekant visuomenę apklausą dėl pramoninės nuosavybės galimybių žinomumo. Kaip atskaitos taškas imamas tokios apklausos, išreiškiančios 2006 metų žinomumo rezultata, kuris siekė 46,9 proc., rezultatas.

Visuomenės žinomumas dėl pramoninės nuosavybės apsaugos galimybių yra didinamas VPB vykdant visuomenės švietimo priemonių plano ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos plano priemones.

Šio efekto kriterijaus rezultata ir jo atitikimą planuotam galima bus apskaičiuoti atlikus visuomenės apklausą. Pirmą kartą tokia apklausa buvo atlikta 2007 metais ir jos duomenys parodė 2006 metų rezultata. 2008 metais VPB užsakymu buvo atlikta apklausa dėl 2007 metų žinomumo rezultato. VPB planavo, kad dalis žinančiųjų apie išradimų, prekių ženklų ir pramoninio dizaino galimybes augs 0,1 proc., bet apklausos rezultatai parodė, kad visuomenės žinomumas išaugo 1,1 proc. ir siekė 48 proc.

Institucijos vykdytos programos

VPB 2008 metais vykdė dvi programas: Nacionalinė pramoninės nuosavybės teisinė apsauga Lietuvoje ir Specialiųjų lėšų programa.

Nacionalinė pramoninės nuosavybės teisinė apsauga Lietuvoje programos tikslai yra :

- Pramoninės nuosavybės objektų teisinė apsauga ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos bei visuomenės švietimo planų įvykdymas;
- Vykdyti tarptautinius ir regioninius įsipareigojimus pramoninės nuosavybės apsaugos srityje.

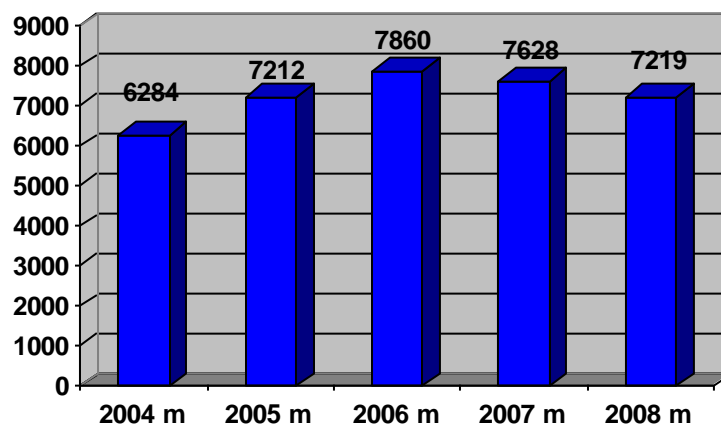
Ši programa yra tęstinė, jos pabaiga nenumatoma, nes ji turi užtikrinti tvarkomų registrų veiklą. Ji padeda įgyvendinti Vyriausybės pavirtintą Lisabonos strategijos įgyvendinimo programą, skatinant šalies konkurencingumo didėjimą, užtikrinant pramoninės nuosavybės informacijos panaudojimą kuriant konkurencingus produktus ir teikiant juos į rinką.

Pirmojo programos tikslo rezultato vertinimo kriterijus yra - Įteisintų pramoninės nuosavybės objektų skaičiaus augimas.

Vykdamas VPB strateginio veiklos plano priemones, buvo siekiama programos tikslų įgyvendinimo, planuotų uždavinių vykdymo, kad būtų pasiektas numatytas rezultatas.

Strateginio veiklos plano uždavinys „Registruoti išimtinės teises į pramoninės nuosavybės objektus ir tvarkyti keturis nacionalinės pramoninės nuosavybės apsaugos sistemos valstybinius registrus ir Lietuvos Respublikos patentinių patikėtinių registrą“, susijęs su pagrindinėmis VPB funkcijomis, buvo vykdomas pagal planą ir pasibaigus IV ketvirčiui buvo viršytas 100 proc. jo įvykdymas. Vertinimo kriterijai tokie kaip „Lietuvos Respublikos patento paraiškų skaičius“ (131 proc. įvykdymas), „Lietuvos Respublikos prekių ženklų paraiškų skaičius“ (122 proc. įvykdymas), „Išduotų Lietuvos Respublikos patentų skaičius“ (115 proc. įvykdymas), „Išplėstų Lietuvos Respublikoje Europos patentų skaičius“ (112 proc. įvykdymas), „Paskelbtų patentų aprašymų skaičius“ (115 proc. įvykdymas), „Išnagrinėtų apeliacijų skaičius“ (113 proc. įvykdymas) ir „Išnagrinėtų protestų skaičius“ (149 proc. įvykdymas) šiek tiek viršija planuotą rezultatą. 2008 metais buvo paduota daugiau negu planuota dizaino paraiškų (176 proc. įvykdymas), taip pat išaugo dizaino registracijų skaičius iki 34 (2007 metais buvo 23).

2008 metais vykdamas ši programos tikslą, programos uždavinius, buvo įregistruoti 7219 pramoninės nuosavybės objektai. Šis skaičius yra pavaizduotas grafiškai 1 paveiksle, kuris rodo pramoninės nuosavybės objektų registravimo tendencijas nuo 2004 metų. 2008 metais ši skaičių sudaro 75 įregistruoti išradimai, išplėsti Lietuvos Respublikoje 449 Europos patentai, taip pat 327 pagal Europos patentų konvenciją (toliau – EPK) įsigalioję Lietuvos Respublikoje Europos patentai, įregistruoti 2432 prekių ženklai ir įsigaliojusios Lietuvos Respublikoje 3902 tarptautinės prekių ženklų registracijos. Taip pat ši skaičių 2008 metai sudaro išaugęs dizaino registracijų skaičius, nuo 23 registracijų 2007 metais iki 34 registracijų 2008 metais.

1 pav. Pramoninės nuosavybės objektų, kuriems suteikta teisinė apsauga, skaičius.

Visų įregistruotų pramoninės nuosavybės objektų suma atskleidžia programos tikslo rezultato kriterijų, kuris rodo šių objektų skaičiaus augimą. Augimas yra skaičiuojamas atsižvelgiant į 2006 m. gruodžio 31 d. faktinį įregistruotų pramoninės nuosavybės objektų skaičių, kuris buvo 82500. 2008 metų planas numato šio skaičiaus augimą 17,6 proc., o faktiškai išaugo 18 proc. Taigi šio kriterijaus įvykdymo rodiklis -102 proc.

2008 metais Lietuvos Respublikos pramoninės nuosavybės informacijos duomenys buvo pateikti 7-iose tarptautinėse bazėse (INPADOC PFS, INPADOC PRS, esp@cenet, ACCESS-EPC, ACCESS PRECES, Register Plus, PatentScope Search Service®) tuo užtikrinant didesnes galimybes sistemos vartotojams prieiti prie informacijos.

VPB vykdydama pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos plano ir visuomenės

švietimo priemonių plano priemonės, glaudžiai bendradarbiauja su EPT.

Įgyvendinant pirmą programos tikslą VPB vykdė pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos plano priemonės, kurios apima Adobe® PDF formato VPB oficialaus biuletenio išleidimą, Lietuvos patentinių paraiškų ir patentų, Lietuvos Respublikoje įsigaliojusių Europos patentų bibliografiniai ir teisinio statuso duomenų (įskaitant Papildomos apsaugos liudijimus) pateikimą PatentScope Search Service, INPADOC PFS, INPADOC PRS, esp@cenet, ACCESS-EPC, ACCESS PRECES duomenų bazėse, Lietuvos Respublikos patentų aprašymų pateikimą ESPACE®-PRECES CD-ROM ir esp@cenet, WIPO pramoninės nuosavybės informacijos ir dokumentacijos standartų taikymą Lietuvos Respublikos pramoninės nuosavybės registruose, VPB oficialiame biuletenyje, Lietuvos Respublikos patentinių paraiškų ir patentų aprašymuose bei pramoninės nuosavybės informacijos duomenų pateikimą VPB tinklalapyje.

Vykdamas šį planą Lietuvos Respublikos popieriaus formato patentų aprašymai buvo siunčiami Arcanum Informatics Ltd., o patentų patentinių paraiškų ir patentų bibliografiniai bei referatiniai duomenys buvo perduodami EPO ir Arcanum Informatics Ltd. FTP tinklu.

Neįvykdytos 5-ios pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos plano priemonės: esp@cenet assistant lietuvių kalba įdiegimas; EPOSCAN technologijos įdiegimas VPB; EPO paskelbimo serverio technologijos įdiegimas VPB; Paskelbimo serverio papildymas Lietuvos Respublikos patentinių paraiškų išradimų aprašymų informacijos duomenimis; Paskelbimo serverio papildymas Lietuvos Respublikos patentų aprašymų informacijos duomenimis. Pagrindinės priemonių neįvykdymo priežastys susijusios su užtrukusių NAP detalių derinimu. VPB teko perkelti šios sistemos diegimo darbus į 2009 metus.

Vykdamas visuomenės švietimo priemonių planą 2008 m. buvo vykdomos priemonės, kurios apima VPB tinklalapio dizaino atnaujinimą, sociologinių tyrimų apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybių žinomumą vykdymą, visuomenės informavimą apie Lietuvos pramoninės nuosavybės teisinės apsaugos sistemą VPB tinklalapyje, žiniasklaidos priemonėse, kvalifikacijos kėlimo renginiuose, seminarų pramoninės nuosavybės teisinės apsaugos klausimais bei renginių, skirtų Pasaulinės intelektinės dienos, Lietuvos patentų įstatymui paminėti, organizavimą, dalyvavimą tarptautinėse Litexpo parodose, „Atvirų durų“ dienų VPB rengimą, lankstinukų VPB veiklos klausimais ir VPB reprezentacinės atributikos išleidimą.

Neįvykdytos 4-ios visuomenės švietimo priemonių plano priemonės: atnaujinti ir išleisti leidinį „Intelektinė nuosavybė kaip kokybės gerinimo šaltinis“; EPO/WIPO leidinių pramoninės nuosavybės apsaugos tematika vertimas/išleidimas; organizuoti animacinio filmo apie IP sukūrimą internete; EPO praktinės programos e-mokymo modulių vertimas lietuvių k. Šių priemonių vykdymas taip pat susijęs su NAP pasirašymu.

VPB, įgyvendindama programos tikslą, koordinavo LTB teikiamas informacines ir kitas paslaugas pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais. Šio uždavinio vykdymą atspindi LTB pramoninės nuosavybės apsaugos renginių ir leidinių 2008 metams plano priemonės, tarp kurių parodos (skirtos Lietuvos patentų įstatymui paminėti) LTB Vilniuje, LTB Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio skyriuose, Vilniaus Gedimino technikos universitete, Kauno technologijos universitete ir seminaro apie pramoninės nuosavybės apsaugą LTB Klaipėdos skyriuje organizavimas, dalyvavimas tarptautinėje Litexpo parodoje „Balttechnika“ ir VPB seminaruose pramoninės nuosavybės teisinės apsaugos klausimais, bibliografinės rodyklės „Lietuvos patentai 1928-2008 m.“ bei leidinio „Kas žinotina apie patentinę apsaugą“ naujos redakcijos išleidimas. Iš 11-os šio plano priemonių buvo įvykdytos 7-ios. Neįvykdytos priemonės tai: seminaras Tarptautinėje verslo ir pasiekimų parodoje "Šiauliai 2008", WIPO leidinio „Making a Mark“ išleidimas, WIPO leidinio „Learn from the Past, Create the Future: Inventions and Patents“ išleidimas ir išplatinimas, statistinės apžvalgos apie prekių ženklų registravimą Lietuvoje parengimas ir išleidimas. Šių priemonių neįvykdymo priežastys susijusios su LTB Šiaulių skyriaus panaikinimu, NAP pasirašymo procedūrų užtrukimu ir su LTB darbuotojų kaita.

2008 metais VPB diegė kompiuterinės sistemos, kurios palengvino VPB administracinį darbą. Įdiegta informacinė sistema Lokalaus tinklo valdymas ir stebėjimas, kuri padeda užtikrinti efektyvų kompiuterinių sistemų saugumą ir palengvina darbo vietų administravimą ir priežiūrą. Taip pat buvo įdiegtas VPB intraneto tinklalapis, kurio pagalba padidėjo visų VPB darbuotojų prieinamumas prie vidinės informacijos.

2008 m. buvo neįvykdytos šios strateginio plano priemonės (neįdiegtos kompiuterinės sistemos): Patentiniai patikėtiniai; Tarptautinių prekių ženklų modulis Spirit Meca; Apeliacijos ir protestai; CS tarptautinis dizainas; Internetinė tarptautinio dizaino duomenų bazė.

Pagrindinės neįvykdymo priežastys yra per daug optimistinis finansavimo planavimas, susijęs su projektu išlaidų daliniu padengimu Nacionalinio veiksmų plano pagrindu, kurio nepavyko pradėti vykdyti 2008 metais. Buvo neatsižvelgta į galimus rizikos veiksnius ir nepakankamą informacinių sistemų kūrimo koordinavimą Europos lygmenyje.

Kompiuterinės sistemos Patentiniai patikėtiniai diegimo tikslingumo klausimas yra svarstomas, kadangi informacija apie patentinius patikėtinius jau yra prekių ženklų ir patentų duomenų bazėse. Dar vienos bazės sukūrimas sudarytų papildomų problemų sinchronizuojant duomenis įvairiose sistemose ir ją administruojant. Tokioje bazėje būtų tik apie 60 įrašų.

Tarptautinių prekių ženklų modulis Spirit Meca buvo neįdiegtas dėl to, kad viešųjų pirkimų procedūrų nustatyta tvarka išrinktas paslaugų teikėjas nesugebėjo laiku baigti sutartyje numatytą diegimo darbų ir ne visi darbai buvo įvykdyti. Sutartis buvo nutraukta tik 2009 m. sausio mėnesį. Nors ir prekių ženklų duomenų bazę Common Software ir tarptautinių prekių ženklų modulį Spirit Meca sukūrė ta pati firma Jouve, jie kategoriškai atsisakė padėti diegti šį modulį pagal Common Software priežiūros sutartį, motyvuodami tuo, kad neturi specialistų. Iš kitos pusės Common Software yra oficialiai nepalaikoma programinė įranga. Tai rodo kad Europos lygmenyje nėra išspęstos informacinių sistemų priežiūros problemos, nes kol kas pakeisti Common Software nėra kuo.

Kompiuterinė sistema Apeliacijos ir protestai priklauso nuo Spirit Meca modulio veikimo ir galės būti naudojama kai bus visiškai įdiegtas Spirit Meca modulis.

Strateginio veiklos plano uždavinio - Stiprinti Valstybinio patentų biuro administracinius gebėjimus - produkto kriterijus yra „Maksimalus VPB darbuotojų skaičius“. 2003 m. gruodžio 19 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1641, kuris buvo pakeistas 2008 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 515, patvirtintas maksimalus leistinas VPB pareigybių skaičius – iki 74-ių (su spec. atašė). Gruodžio mėn. 31 d. VPB pareigybių skaičius buvo 70 pareigybių, atsižvelgiant į ženkliai sumažintus asignavimus darbo užmokesčio fondui 2009 metams.

Stiprinant VPB administracinius gebėjimus 2008 metais buvo organizuojamas darbuotojų mokymas, kvalifikacijos tobulinimas, vadovaujantis VPB direktoriaus patvirtintu VPB valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, 2008 metų mokymo planu VPB 2008 metais kvalifikaciją tobulino 54 darbuotojai. Mokymo planas įvykdytas 90 proc., nes VPB planavo 60-ies darbuotojų mokymus.

Stiprinant materialinę ir techninę bazę VPB 2008 metais sėkmingai vykdė investicijų projektus bei VPB viešųjų pirkimų planą. Atnaujinta visa planuota kompiuterinė ir programinė įranga VPB turimose patalpose Kalvarijų g. 3. Įsisavintos (įrengtos) VPB perduotos naudojimui administracinės patalpos, esančios Kareivių g. 1/ Kalvarijų g. 135. Į šias patalpas persikėlė VPB Apeliacinis skyrius (3 darbuotojai) ir bylų archyvas. Taip pat į šias patalpas persikėlė Paraiškų priėmimo ir dokumentų valdymo skyriaus darbuotoja, atsakinga už archyvo priežiūrą. Buvo perkelti kabinetų baldai, kompiuterinę ir ryšių įranga, archyvo patalpų stelažai, apeliacinių posėdžių salės baldai.

Antrojo programos tikslo rezultato kriterijus yra - Tarptautinių įsipareigojimų skaičius.

Įgyvendinant „Nacionalinės nuosavybės teisinė apsauga Lietuvoje“ programos tikslą – „Vykdyti tarptautinius ir regioninius įsipareigojimus pramoninės nuosavybės apsaugos srityje“,

buvo numatytas 6-ųjų Europos Sąjungos ir tarptautinių įsipareigojimų (Madrido sutarties dėl tarptautinės prekių ženklų registracijos protokolo nuostatos; Patentinės kooperacijos sutarties (PCT) nuostatos; Europos patentų konvencijos (EPK) nuostatos; Ženevos aktas dėl tarptautinės pramoninio dizaino registracijos; Tarybos 2001 m. gruodžio 12 d. reglamentas (EB) Nr. 6/2002 dėl Bendrijos dizainų; Tarybos 1993 m. gruodžio 20 d. reglamentas (EB) Nr. 40/94 dėl Bendrijos prekių ženklų vykdymas. 2008 spalio 28 d. Seimas priėmė Susitarimo dėl Europos patentų išdavimo konvencijos (Europos patentų konvencijos) 65 straipsnio taikymo ratifikavimo įstatymą (Londono protokolas). Tuo VPB prisidėjo dar vieno įsipareigojimo vykdymas dar 2008 metais.

2008 metai teisėkūros ir tarptautinio bendradarbiavimo srityje VPB buvo intensyvūs ir atsakingi.

Vykdamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-2008 m. programos įgyvendinimo 706-ą priemonę, 2008 m. sausio 18 d. priimtas Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos akto ratifikavimo“ (Žin., 2008, Nr. 15-514). Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos aktas (toliau – Ženevos aktas) Lietuvai įsigaliojo 2008 m. rugsėjo 26 d. Hagos susitarimas dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos sukuria vieningą tarptautinės pramoninio dizaino registracijos mechanizmą – Hagos sistemą. Lietuvai prisijungus prie Ženevos akto, Lietuvos pareiškėjai, norintys įgyti dizaino apsaugą bet kurioje ar keliose prie Ženevos akto prisijungusiose valstybėse, gali paduoti vieną paraišką VPB arba WIPO Tarptautiniam biurui viena kalba, sumokant mokesčius viena valiuta.

Siekiant sukurti Ženevos akto įgyvendinimo mechanizmą ir suderinti nacionalinės teisės nuostatas su Ženevos akto nuostatomis, palengvinant jų įgyvendinimą, 2008 m. liepos 1 d. priimtas Lietuvos Respublikos dizaino įstatymo 2, 3, 10, 16, 21, 31, 35, 44 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei įstatymo papildymo trečiuoju (1) skirsniu įstatymas (Žin., 2008, nr. 81-3171). Taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. 1140 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 18 d. nutarimo Nr. 325 „Dėl Lietuvos Respublikos dizaino registro įsteigimo ir Lietuvos Respublikos dizaino registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2008, Nr. 132-5078) pakeisti Lietuvos Respublikos dizaino registro nuostatai, VPB direktoriaus 2008 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 3R-72 pakeistos Apeliacijų ir protestų nagrinėjimo taisyklės AP/01/2005, patvirtintas Dizaino registro duomenų skelbimo tvarkos aprašas DR/05/2008 ir Dizaino registracijos taisyklės DR/04/2008.

Vykdamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-2008 m. programos įgyvendinimo 707-ą priemonę, 2008 metais parengti reikalingi teisės aktų projektai:

Lietuvos Respublikos įstatymo dėl Patentų teisės sutarties ratifikavimo projektas Nr. XP-3333 2008 m. rugsėjo mėn. pateiktas Lietuvos Respublikos Seimui;

Atsižvelgiant į nacionalinėje teisėje įgyvendinamas Patentų teisės sutarties nuostatas Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2008 m. spalio 29 d. pateiktas Lietuvos Respublikos patentų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ir Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo 1 priedėlio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas.

2008 m. spalio 28 d. priimtas Lietuvos Respublikos įstatymas dėl Susitarimo dėl Europos patentų išdavimo konvencijos (Europos patentų konvencijos) 65 straipsnio taikymo ratifikavimo (Londono protokolas) (Žin., 2008, Nr. 129-4918).

2008 m. balandžio 17 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą Nr. 362 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. vasario 21 d. nutarimo Nr. 188 „Dėl Prekių ženklų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2008, Nr. 49-1815), parengtą VPB specialistų.

2008 metais VPB vykdė centrinės pramoninės nuosavybės tarnybos funkcijas pagal Europos Sąjungos teisės aktų dėl Bendrijos ženklų ir dizaino nuostatas bei Europos patentų konvenciją. VPB taip pat yra atsakingas už Lietuvos Respublikos atstovavimą Vidaus rinkos derinimo tarnybos (OHIM) (prekių ženklai ir dizainai) valdymo organuose – Administracinėje taryboje ir Biudžeto komitete (dalyvauta 7 OHIM valdymo organų susitikimuose).

VPB vykdydamas Lietuvos finansinius įsipareigojimus pagal Europos patentų konvencijos (EPK) 39 straipsnį yra atsakingas už galiojančių Lietuvos Respublikoje pagal EPK Europos patentų sumokėtų metų mokesčių 50 proc. persiuntimą Europos patentų tarnybai. Tai sudarė 37 300 Lt 2008 metais.

Specialiųjų lėšų programos vykdymo tikslas yra - Pagerinti Valstybinio patentų biuro poreikių tenkinimą.

Programa skirta Valstybinio patentų biuro funkcijoms, numatytoms VPB nuostatuose, patvirtintuose teisingumo ministro 2006 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 1R-100 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 35-1266; 2007, 40-1498), vykdyti.

VPB gauna specialiąsias lėšas už tarptautines prekių ženklų registracijas Lietuvos Respublikoje Madrido sutarties dėl tarptautinės ženklų registracijos nustatyta tvarka, už tarptautines dizaino registracijas Lietuvos Respublikoje Hagos sutarties dėl pramoninio dizaino registravimo Ženevos akto nustatyta tvarka, už atliktas paieškas Lietuvos Respublikos prekių ženklų registre dėl ankstesnių prekių ženklų nurodymo pagal paraiškas Bendrijos prekių ženkloms pagal 1993 m. gruodžio 20 d. Tarybos Reglamento (EB) Nr. 40/94 dėl Bendrijos prekių ženklo 39 straipsnį, už išplėstas Europos patentų paraiškas Lietuvos Respublikoje pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos patentų organizacijos susitarimą dėl 1994 m. sausio 25 d. bendradarbiavimo susitarimo 3(3) straipsnio įgyvendinimo. Programa sudaryta vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos patvirtinimo“. Programa padeda įgyvendinti Nacionalinės pramoninės nuosavybės teisinės apsaugos Lietuvoje programos tikslą. Programos pabaiga susijusi su lėšų pagal tarptautinius įsipareigojimus gavimu.

Programos tikslo pasiekimo rezultato kriterijus - VPB poreikių tenkinimas (proc.). Poreikių patenkinimas, siekiant užtikrinti Europos Sąjungos ir tarptautinius reikalavimus atitinkantį pramoninės nuosavybės apsaugos lygį, sudaro tinkamas sąlygas VPB funkcijų vykdymui.

Vykdamas šią programą buvo pirktos prekės ir paslaugos vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu ir kitais teisės aktais, VPB viešųjų pirkimų planu. 2008 metai buvo nupirkti prekių ir paslaugų už 1560 tūkst. Lt.

Tarptautinis bendradarbiavimas

Pasaulinė intelektinės nuosavybės organizacija (WIPO)

2008 metais buvo tęsiamas aktyvus bendradarbiavimas su viena iš specializuotų Jungtinių Tautų tarptautinių organizacijų - Pasauline intelektinės nuosavybės organizacija, atsakinga už intelektinės nuosavybės apsaugos politikos formavimą pasauliniu mastu ir tarptautinių sutarčių pramoninės nuosavybės apsaugos srityje administravimą.

Kaip ir kiekvienais metais, nuo 1992 metų, kai Lietuva tapo WIPO nare, mūsų valstybė buvo atstovaujama WIPO Generalinėse asamblėjose, Paryžiaus sąjungos Asamblėjos, Nicos sąjungos Asamblėjos, Patentinės kooperacijos sutarties (PCT) sąjungos Asamblėjos, Madrido sąjungos Asamblėjos, Budapešto sąjungos Asamblėjos, WIPO koordinacinių komitetų susitikimuose. Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro vadovas išrinktas Nicos sąjungos Asamblėjos vicepirmininku.

Valstybinio patentų biuro darbuotojai dalyvavo 11-oje WIPO komitetų sesijų, darbo grupių susitikimų ir posėdžių ir kituose WIPO organizuotose renginiuose: seminaruose, forumuose ir konferencijose.

2008 m. rugsėjo 26 d. Lietuvoje įsigaliojo Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos aktas, todėl itin svarbus buvo VPB atstovų dalyvavimas 2008 m.

balandžio 8-10 d. bei 2008 m. lapkričio 4-6 d. Ženevoje vykusiuose WIPO seminaruose “Tarptautinių dizainų registracija pagal Hagos sistemą” bei 2008 m. birželio 30-liepos 5 d. Ženevoje vykusiuose mokymuose dėl Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos akto taikymo.

Europos Sąjunga (ES)

2008 metais VPB atstovai ir Teisėsaugos atašė aktyviai dalyvavo Europos Sąjungos darbo grupių ir komitetų susitikimuose, rengė ir pristatinėjo oficialią Lietuvos poziciją Briuselyje nagrinėjama pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais.

2008 metais įvyko 14 ES Tarybos intelektinės nuosavybės darbo grupės patentų pogrupio posėdžių, kuriems Valstybinis patentų biuras parengė ir suderino 12 pozicijų, 1 Intelektinės nuosavybės darbo grupės posėdis, kuriam Valstybinis patentų biuras parengė ir suderino 1 poziciją, bei 1 Intelektinės nuosavybės darbo grupės dizaino pogrupio posėdis, kuriam Valstybinis patentų biuras parengė ir suderino 1 poziciją. 2008 metais vykusiems 3 COREPER posėdžiams Valstybinis patentų biuras pagal kompetenciją parengė ir suderino 3 pozicijas, 3 Konkurencingumo tarybos posėdžiams pagal kompetenciją parengė ir suderino 3 pozicijas.

Teisėsaugos atašė pramoninės nuosavybės teisės klausimais Lietuvos Respublikos atstovybėje Europos Sąjungoje 2008 metais atstovavo Lietuvos interesams įvairiuose susitikimuose, tarp jų 33-uose Europos Sąjungos institucijų, darbo grupių, komitetų bei valdymo organų posėdžiuose nagrinėjant su intelektinės nuosavybės teise susijusius klausimus.

Europos Sąjungos Vidaus rinkos derinimo tarnyba (OHIM)

Valstybinis patentų biuras glaudžiai bendradarbiauja su Europos Sąjungos Vidaus rinkos derinimo tarnyba (Prekių ženklai ir dizainai). Kaip numato Tarybos 1993 m. gruodžio 20 d. reglamentas (EB) Nr. 40/94 dėl Bendrijos prekių ženklų, Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro atstovai 2008 metais atstovavo Lietuvai 7-iose Vidaus rinkos derinimo tarnybos (OHIM) valdymo organų –Administracinės tarybos, Biudžeto komiteto, ir jungtiniuose Administracinės tarybos ir Biudžeto komiteto posėdžiuose svarstant OHIM svarbius organizacinius, administracinius ir finansinius klausimus. Valstybinio patentų biuro ekspertai dalyvavo 2008 metais vykusiuose 3-uose OHIM ir patentų tarnybų atstovų techninio bendradarbiavimo susitikimuose.

Europos patentų organizacija (EPO)

Vadovaujantis Europos patentų išdavimo konvencija (Europos patentų konvencija), Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro atstovai, vadovaujami direktoriaus R. Naujoko, 2008 metais atstovavo Lietuvai Europos patentų organizacijos (EPO) 4-uose Administracinės tarybos susitikimuose bei 2-uose Biudžeto ir finansų komiteto susitikimuose, kuriuose buvo svarstomi organizaciniai, administraciniai, finansiniai EPO veiklos bei Europos patentų teisinio reguliavimo klausimai. EPO Administracinės tarybos narys Rimvydas Naujokas išrinktas EPO Europos patentų akademijos priežiūros tarybos nariu 3 metų kadencijai. 2008 metais direktorius dalyvavo Miunchene (Vokietija) vykusiame Europos patentų akademijos Priežiūros tarybos 8-ajame susitikime.

VPB direktoriaus pavaduotojas dalyvavo 4-ose EPO renginiuose.

2008 metais VPB ekspertai dalyvavo 12-oje EPO komitetų ir darbo grupių susitikimų Patentų teisės Ginčų sprendimo, mokymų, techninio bendradarbiavimo klausimais ir kituose EPO organizuotose renginiuose (Simpoziume, konferencijose).

Įvertindami specialių profesinių žinių plėtimo patentų išdavimo srityje poreikį ir pasinaudodami daugiašalio bendradarbiavimo su EPO programos teikiamomis galimybėmis, 2008 metais VPB specialistai tobulino kvalifikaciją 10-yje Europos patentų tarnybos Patentų akademijos organizuotų seminarų, praktinių mokymų.

Bendradarbiavimas su patentų tarnybomis ir kitas tarptautinis bendradarbiavimas

2008 metais Valstybinis patentų biuras tęsė bendradarbiavimą su kaimyninių Baltijos regiono valstybių patentų tarnybomis – Švedijos patentų tarnybos kvietimu, VPB buvo atstovaujama Stokholme (Švedija) vykusiuose 2008 m. 8-9 d. Šiaurės ir Baltijos šalių darbo grupės susitikime dėl prekių ženklų ir dizaino bei 2008 m. balandžio 29-30 d. Šiaurės ir Baltijos šalių patentų tarnybų atstovų susitikime patentų klausimais. Latvijos patentų tarnybos kvietimu dalyvauta 2008 m. lapkričio 13-14 d. Rygoje (Latvija) vykusiame Šiaurės ir Baltijos šalių patentų tarnybų atstovų susitikime. VPB direktorius R.Naujokas dalyvavo Norvegijos patentų tarnybos organizuotame 2008 m. rugpjūčio 18-19 d. Šiaurės ir Baltijos šalių patentų tarnybų vadovų susitikime Osle (Norvegija).

Įvairių šalių patentų tarnybų kvietimu VPB atstovai dalyvavo 4-uose tarptautiniuose renginiuose, konferencijose ir mokymuose.

Atsižvelgiant į tai, kad 2013-ais metais Lietuva pirmininkaus ES, VPB atstovai 2008 m. lapkričio 19 d. Suomijos patentų tarnybos ir Suomijos darbo ir ekonomikos ministerijos kvietimu dalyvavo susitikimuose, susijusiuose su pirmininkavimo patirties perėmimu, pasirengiant Lietuvai pirmininkauti ES.

2008 metais tęsėsi glaudus bendradarbiavimas su Jungtinių Amerikos Valstijų patentų ir prekių ženklų tarnyba (USPTO). USPTO kvietimu, VPB darbuotojai turėjo galimybę įgyti profesinių žinių USPTO Pasaulio akademijos vykusiuose mokymuose ir programose Aleksandrijoje (JAV).

Tarpinstitucinių programų ir kitų projektų įgyvendinimas

Tarpinstitucinių programų ir kitų projektų 2008 m. VPB nevykdė.

Patvirtintų asignavimų panaudojimas

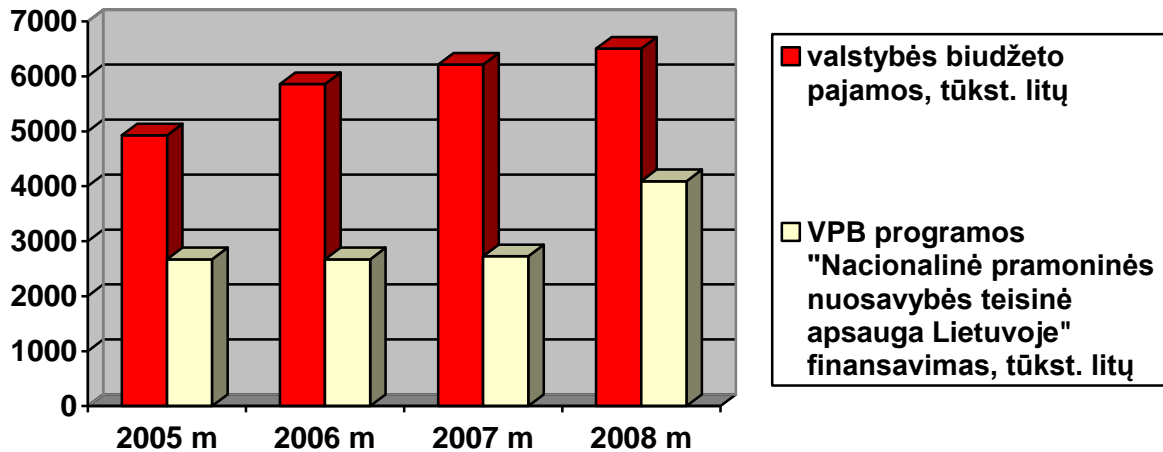
VPB vykdomoms programoms 2008 metais skirta 5091 tūkst. litų (įskaitant patikslinimus 8678,7 tūkst. litų). Programos „Nacionalinė pramoninės nuosavybės apsauga Lietuvoje“ vykdymui skirta 4091 tūkst. litų (su patikslinimais 4091,7 tūkst. litų). „Specialiųjų lėšų programai“ vykdyti skirta 1000 tūkst. litų. Perkėlus 2007 m. nepanaudotų asignavimų likutį, Specialiųjų lėšų programai vykdymui skirta 4587 tūkst. litų. Specialiųjų lėšų programos vykdymui panaudota 1560 tūkst. litų. Nepanaudotos lėšos sudaro 3027 tūkst. Litų. Šių lėšų nepanaudojimo priežastys susijusios su neįvykdytu investicijų projektu, dėl užtrukusių viešųjų pirkimų procedūrų. Kai kurie tiekėjai laiku neįvykdė sutartinių įsipareigojimų ir mokėjimai bus vykdomi 2009 metais. Parengtas 2008-2010 metų bendradarbiavimo su EPT Nacionalinis veiksmų planas, kuriame numatyta 14 projektų, 2008 metais nebuvo vykdomas, kadangi EPT vis dar jo nepatvirtino ir šio plano vykdymo laikotarpis bus perkeltas į 2009-2010 metus

Kita svarbi informacija

2008 metais iš esmės buvo pertvarkytos VPB vykdomos programos bei naujai išdėstytos nacionalinės ir specialiųjų lėšų programų priemonės. Pereita prie vienos nacionalinės programos

„Nacionalinė pramoninės nuosavybės teisinė apsauga Lietuvoje“ įgyvendinimo. Vykdyta 2007 metais Specialioji programa tarptautiniams išsipareigojimams vykdyti pramoninės nuosavybės objektų apsaugos srityje buvo integruota į nacionalinę programą paliekant jos pagrindinę funkciją – pagerinti VPB poreikių tenkinimą atliekant prekių ir paslaugų pirkimus teisės aktų nustatyta tvarka. Atitinkamai buvo pakeistos programos, programų tikslai, uždaviniai ir jų priemonės.

Perkelus tarptautinių išsipareigojimų vykdymą į „Nacionalinė pramoninės nuosavybės teisinė apsauga Lietuvoje“ programą atsirado didesnis jos finansavimo poreikis. 2008 metais šiai programai buvo skirta 4091 tūkst. Litų. VPB 2008 metais atlikdamas savo funkcijas į valstybės biudžetą surinko 6504,3 tūkst. Lt. Šis santykis pavaizduotas grafiškai 2 paveiksle.

2 pav. „Nacionalinė pramoninės nusavybės teisinė apsauga Lietuvoje“ programos finansavimas

IV. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO INSTITUCIJOS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS

2009 metais Valstybinis patentų biuras skirs ypatingą dėmesį šiai veiklai:

- nacionalinės pramoninės nuosavybės apsaugos sistemos tobulinimui;
- efektyviai pramoninės nuosavybės informacijos sklaidai;
- elektroninės valdžios koncepcijos įgyvendinimui.

Ministerijos, Vyriausybės įstaigos, įstaigos prie ministerijos (kurios vadovas yra Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojas), apskrities viršininko, kitos Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingos valstybės institucijos ar įstaigos veiklos ataskaitos formos 1 priedas

**VERTINIMO KRITERIJŲ
(EFEKTO, REZULTATO IR PRODUKTO)
2008 METŲ SUVESTINĖ**

Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro strateginis tikslas – užtikrinti pramoninės nuosavybės apsaugos Lietuvos Respublikoje lygį, atitinkantį Europos Sąjungos ir tarptautinius reikalavimus.

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdymas	Įvykdymas procentais
Nacionalinė pramoninės nuosavybės teisinė apsauga Lietuvoje (kodas 01.01)				
Efektas:				
1. Išimtinių teisių į pramoninės nuosavybės objektus registravimo, ikiteisminių ginčų nagrinėjimo sistemos tobulinimas (pažymėtų „*“ produkto kriterijų rezultatas išreikštas daugiausiai 100 %).	E-01-01	100 %	88 %	88 %
2. Efektyvios pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos ir visuomenės švietimo pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais sistemos kūrimas, įvertinant visuomenės, žinančios apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes, dalies augimą proc. (46,9 % visuomenės apklausos dėl pramoninės nuosavybės galimybių žinomumo rezultatas 2006 m. Vykdytas	E-01-02	0,2 %	Nėra duomenų. Apklausa bus atliekama 2009 m. I ketvirtį	

fiksuojamas pagal kiekvienų metų I ketv. atliekamos visuomenės apklausos rezultatus.).				
Rezultato:				
1. Įteisintų pramoninės nuosavybės objektų skaičiaus augimas (82500 - faktinis įteisintų pramoninės nuosavybės objektų skaičius 2006-12-31).	R-01-01-01	17,6 %	18 %	102 %
2. Tarptautinių įsipareigojimų skaičius.	R-01-02-01	6	7	117 %
Produkto:				
Lietuvos Respublikos patento paraiškų skaičius;	P-01-01-01-01	80	105	131 %
Lietuvos Respublikos prekių ženklų paraiškų skaičius;	P-01-01-01-02	2300	2432	106 %
Gautų pranešimų apie tarptautines prekių ženklų registracijas, išplėstas Lietuvoje, skaičius;	P-01-01-01-03	3700	3648	99 %
Lietuvos Respublikos dizaino paraiškų skaičius.	P-01-01-01-04	25	44	176 %
Puslaidininkinių gaminių topografijų paraiškų skaičius.	P-01-01-01-05	0	-	-
Išduotų Lietuvos Respublikos patentų skaičius.	P-01-01-01-06	65	75	115 %
Išplėstų Lietuvos Respublikoje Europos patentų skaičius.	P-01-01-01-07	400	449	112 %
Įregistruotų prekių ženklų skaičius.	P-01-01-01-08	2300	2432	106 %
Terminas iki prekių ženklo paraiškos ekspertizės (mėn.).	P-01-01-01-09	12	12	100 %
Įsigaliojusių tarptautinių prekių ženklų registracijų Lietuvos Respublikoje skaičius.	P-01-01-01-10	3900	3902	100%

Dizaino registracijų skaičius.	P-01-01-01-11	20	34	170 %
Puslaidininkinių gaminių topografijų registracijų skaičius.	P-01-01-01-12	0	-	-
Išleistų VPB oficialių biuletenių skaičius.	P-01-01-01-13	12	12	100 %
Paskelbtų patentų aprašymų skaičius.	P-01-01-01-14	65	75	115 %
Išnagrinėtų apeliacijų skaičius.	P-01-01-01-15	8	9	112,5 %
Išnagrinėtų protestų skaičius.	P-01-01-01-16	120	179	149 %
Laikiusių patentinių patikėtinių egzaminą asmenų skaičius.	P-01-01-01-17	2	4	200 %
Pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos priemonių plano įgyvendintų priemonių skaičius;*	P-01-01-02-01	25	20	80 %
VPB visuomenės švietimo priemonių plano įgyvendintų priemonių skaičius;*	P-01-01-02-02	17	13	76 %
LTB veiklos vertinimas;	P-01-01-02-03	1	1	100 %
LTB visuomenės informavimo programos įvykdytų priemonių skaičius;*	P-01-01-02-04	11	7	64 %
Tarptautinių bazių, kuriose skelbiami Lietuvos Respublikos pramoninės nuosavybės registrų informacijos duomenys, skaičius.*	P-01-01-03-01	7	7	100 %
Įdiegtų kompiuterių sistemų skaičius.*	P-01-01-04-01	6	2	33 %

Modernizuotų ir palaikomųjų kompiuterių sistemų skaičius.*	P-01-01-04-02	15	15	100 %
Maksimalus VPB darbuotojų skaičius.*	P-01-01-05-01	74	74	100 %
Darbuotojų, dalyvavusių mokymuose, skaičius.*	P-01-01-05-02	60	54	90 %
Atnaujintos kompiuterinės įrangos skaičius.	P-01-01-05-03	0	4	400 %
Naujos biuro technikos skaičius.	P-01-01-05-04	3	3	100 %
Naujų ir atnaujintų darbo vietų skaičius.	P-01-01-05-05	5	5	100 %
VPB administracinių patalpų remontas, išplėtimas, rekonstravimas.	P-01-01-05-06	2	2	100%
Tarptautinių ir regioninių paraiškų pagal PCT ir EPK skaičius.	P-01-02-01-01	5	11	220%
Lietuvos Respublikoje išplėstų Europos patentų paraiškų skaičius.	P-01-02-01-02	70	241	344 %
Prekių ženklų ir dizaino paraiškų pagal daugiašales tarptautines sutartis ir Europos Sąjungos teisės aktus skaičius.	P-01-02-01-03	80	94	117,5 %
Europos patentų, įsigaliojusių Lietuvos Respublikoje pagal EPK, skaičius.	P-01-02-01-04	250	327	130 %
Europos patentų pagal EPK metų galiojimo mokesčių mokėjimų skaičius.	P-01-02-01-05	215	330	153 %
Prisijungimas prie WIPO tarptautinės sutarties dėl Patentų teisės įstatymų, Singapūro sutarties dėl Prekių ženklų įstatymų.	P-01-02-01-06	0	-	-

Atliktų OHIM prekių ženklų paieškų skaičius.	P-01-02-01-07	15000	44423	296 %
Duomenų apie išduotus Europos patentus VPB kompiuterinėse duomenų bazėse įrašymų skaičius.	P-01-02-01-08	52	52	100 %
Perkeltų ir įgyvendintų Europos Sąjungos teisės aktų skaičius.*	P-01-02-01-09	1	1	100 %
Renginių, kuriuose atstovaujama tarptautinėse organizacijose ir Europos Sąjungos institucijose, skaičius.*	P-01-02-02-01	4	4	100 %
Dalyvavimų WIPO, OHIM ir EPO valdymo institucijų ir nuolatinių komitetų darbe skaičius.*	P-01-02-02-02	12	15	125 %
Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė skaičius.	P-01-02-02-03	1	1	100 %
Renginių, kuriuose atstovaujama tarptautinėse ir regioninėse organizacijose ir Europos Sąjungos institucijose specialiųjų atašė ir ekspertų lygiu, skaičius.	P-01-02-02-04	52	56	108 %
EPTOS sistemos suprojektuotų, įdiegtų ir palaikomųjų modulių skaičius.	P-01-02-03-01	0	-	-
Tarptautinio prekių ženklų registracijos modulio MECA įdiegimas	P-01-02-03-02	1	0	0 %
Specialiųjų lėšų programa (kodas-01-81)				
Efektas:				
1. Išimtinių teisių į pramoninės nuosavybės objektus registravimo, ikiteisminių ginčų nagrinėjimo sistemos tobulinimas (pažymėtų „*“ produkto kriterijų rezultatas išreikštas daugiausiai 100 %).	E-01-01	100 %	88 %	88 %

2. Efektyvios pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos ir visuomenės švietimo pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais sistemos kūrimas, įvertinant visuomenės, žinančios apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes, dalies augimą proc. (46,9 % visuomenės apklausos dėl pramoninės nuosavybės galimybių žinomumo rezultatas 2006 m. Vykdytas fiksuojamas pagal kiekvienų metų I ketv. atliekamos visuomenės apklausos rezultatus.).	E-01-02	0,2 %	Nėra duomenų. Apklausa bus atliekama 2009 m. I ketvirtį	
Rezultato:				
1. VPB poreikių tenkinimas (proc.).	R-81-01-01	100 %	100 %	100 %
Produkto:				
Nupirkta prekių ir paslaugų, tūkst. Lt.	P-81-01-01-01	1000	1560	156 %

Ministerijos, Vyriausybės įstaigos, įstaigos prie ministerijos (kurios vadovas yra Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojas), apskrities viršininko, kitos Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingos valstybės institucijos ar įstaigos veiklos ataskaitos formos
2 priedas

**2008 M. VYKDYTOMS PROGRAMOMS
PATVIRTINTŲ IR PANAUDOTŲ ASIGNAVIMŲ SUVESTINĖ**

Programa	Patvirtinti (įskaitant patikslinimus) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Panaudojimo procentas
1. Nacionalinė pramoninės nuosavybės teisinė apsauga Lietuvoje.	4091,7	3874,4	95
2. Specialiųjų lėšų programa.	4587	1560	34
Iš viso:	8678,7	5434,4	63